

מבחן במושגי

יסוד ביהדות

שחזורים ממבחנים של שנים קודמות

עריכה: דביר חדד

תודה רבה לשלי גרין על הקבצים!

מבחן במושגי יסוד ביהדות

השב/י על 8 מתוך 10 השאלות הבאות:
(שאלות נוספות לא תבדקנה) כל שאלה 12.5 נקודות

חלק א':

1. **שבת:** הסברי את המושגים הבאים:
א. עירוב חצרות. ב. תולדה. ג. שבת "פרשת החודש". ד. שנים מקרא ואחד תרגום.
 2. **תפילות וברכות:** הסברי את המושגים הבאים:
א. פסוקי דזמרא. ב. ספירת העומר. ג. ברכה אחת מעין שלוש. ד. ברכה ארוכה.
 3. **מצוות התלויות בארץ:** הסברי את המושגים הבאים:
א. איסור חדש. ב. טבל. ג. כלאיים. ד. מעשר ראשון.
 4. **מגילות:**
מתי קוראים בציבור את מגילת: א. שיר השירים. ב. קוהלת. ג. רות.
 5. **מזוזה:**
א. מה מכילה המזוזה?
ב. היכן ובאילו מקומות יש לקבוע מזוזה?
ג. השוכר בית מחבירו, על מי החובה לקבוע מזוזה? נמק/י.
 6. **הפרשת חלה:**
א. מתי נצטוו בני ישראל במצווה זו?
ב. היכן נהוגה מצווה זו?
ג. האם מותר להפריש חלה בשבת וביום טוב? נמק/י.
 7. **ברית מילה ונישואין:**
א. האם מצוות מילה דוחה שבת או יום הכיפורים?
ב. מדוע הפקידו את ביצוע הליכי החופה בידי רב מוסמך?
- חלק ב': מתוך משנה תורה לרמב"ם:**
8. **ארץ ישראל:**
"אסור לצאת מארץ ישראל לחו"ל לעולם" (שופטים, הלכות מלכים פ"ה ה"ט). באילו מקרים כן מותר לצאת לחו"ל?
 9. **כיבוד הורים:**
א. אמר לו אביו: השקני מים ויש בידו לעשות מצוה" (שופטים, הלכות ממרים פ"ו הי"ג). כיצד ינהג, ומדוע?
ב. מי שאמר לו אביו לעבור על דבר תורה, כיצד ינהג, ומדוע? (שם, הי"ב)
 10. **הלכה למעשה:**
שני חכמים או שני בתי-דין שנחלקו שלא בזמן הסנהדרין, אחד מטהר ואחד מטמא, אחד אוסר ואחד מתיר ואין ידוע להיכן הדין נוטה, כיצד ינהגו? (שם פ"א ה"ה)

בהצלחה!

אוניברסיטת בר-אילן
מדור בחינות

ב"ה, טבת תש"ע

מבחן במושגי יסוד ביהדות

משך הבחינה – שתיים
אין להשתמש בחומר עזר
אפשר להשתמש במילון עברי-לועזי בלבד!
יש לענות בכתב יד קריא

השב"י על 8 מתוך 10 השאלות הבאות:
(שאלות נוספות לא תיבדקנה) כל שאלה 12.5 נקודות

1. **חלק א': מצוות התלויות בארץ:**
הסברי את המושגים הבאים:
א. פרוזבול. ב. הפרשת חלה. ג. עין בינונית. ד. נטע רבעי.
2. **תפילות וברכות:**
הסברי את המושגים הבאים:
א. קדיש דרבנן. ב. תפילת הטל. ג. על המחיה. ד. הטוב והמיטיב.
3. **שבת:**
הסברי את המושגים הבאים:
א. שבת תשובה. ב. מלווה מלכה. ג. מכה בפטיש. ד. שבת "פרשת שקלים".
4. **שמחות:**
א. ילד שנולד בחודש אדר בשנה פשוטה, מתי יציין את הבר-מצווה אם יחול בשנה מעוברת, מדוע?
ב. אלו בנינים בכורים, פטורים מפדיונם?
5. **טלית, ציצית ותפילין:**
א. מדוע אין מניחים תפילין בשבתות ובימים טובים?
ב. בתפילת שחרית מתעטפים תחילה בטלית ורק לאחר מכן מניחים תפילין. הסברי מדוע?
(2 טעמים)
6. **כשרות וטהרה:**
א. הסברי והדגם/ את הכלל: "היוצא מן הטמא - טמא, והיוצא מן הטהור - טהור". מהו היוצא מן הכלל לכלל זה ומדוע?
ב. הסברי את המושגים הבאים: א. מנקר. ב. סימני כשרות לביצים. ג. שבעה נקיים.
7. **מצוות:**
"שלוש מצוות בתורה נקראו: "אות" (הרב לאו, יהדות הלכה למעשה, עמ' 317-318): מהן שלוש המצוות ואיזה אות חשובה מכולן ומדוע?
- חלק ב': מתוך משנה תורה לרמב"ם:**
8. **כיבוד הורים:**
א. האם חייב לכבד את אשת אביו שאינה אמו (שופטים, הלכות ממרים ו, טו)? נמק'י.
ב. "והאב שהיה תלמיד בנו" (שם, ד): מהו מעמדו ההלכתי של האב ביחס למצוה לשמש את הרב? פרט/י והסברי/י!
9. **הלכה למעשה:**
שני חכמים או שני בתי דין שנחלקו שלא בזמן הסנהדרין, אחד מטהר ואחד מטמא, אחד אוסר ואחד מתיר ואין ידוע להיכן הדין נוטה (שופטים, הלכות ממרים א, ה): כיצד ינהגו?
10. **קידוש ה':**
על אלו מצוות נאמר: יעבור ואל ייהרג? וכיצד מתייחסים לאדם שבחר להיהרג על מצוות אלו ולא לעבור עליהן (מדע, הלכות יסודי התורה ה, א)?

ה ה צ ח ה ו

אוניברסיטת בר-אילן
מדור בחינות

ב"ה, טבת תשע"א

מבחן במושגי יסוד ביהדות

משך הבחינה – שעתיים
אין להשתמש בחומר עזר
אפשר להשתמש במילון עברי-לועזי בלבד!
יש לענות בכתב יד קריא

השבי על 8 מתוך 10 השאלות הבאות:
(שאלות נוספות לא תיבדקנה) כל שאלה 12.5 נקודות

1. ✓ **חלק א': מצוות התלויות בארץ:**
הסברי את המושגים הבאים:
א. ביכורים. ב. טָבֵל. ג. עין בינונית. ד. היתר מכירה.
2. ✓ **תפילות וברכות:**
הסברי את המושגים הבאים:
א. מנחה גדולה. ב. תפילת הגשם. ג. ברכה אחת מעין שלוש. ד. ברכת בורא נפשות.
3. **שבת:**
הסברי את המושגים הבאים:
א. שבת חזון. ב. תולדה. ג. עירוב חצרות. ד. פרשת "זכור".
4. **מועדים:**
א. פורים משולש. ב. אושפיזין. ג. עצרת. ד. מים שלנו.
5. ✓ **מזוזה:**
א. מה מכילה המזוזה ומה ייחודה ובאלו מקומות יש לקובעה?
ב. השוכר בית מחברו, על מי מוטלת החובה מעיקר הדין לקבוע מזוזה, ומדוע?
6. ✓ **כשרות וטהרה:**
הסברי את המושגים הבאים:
א. יין נסך. ב. כד וחד. ג. ארבעת השלבים להכשרת בשר. ד. שבעה נקיים.
7. ✗ **שמחות:**
א. מדוע אין עורכים חופות בימי חול המועד סוכות ופסח?
ב. מהו פדיון הבן ומי נכלל בו ומי לא? הגדר/י, פרט/י והסברי/י?

חלק ב': מתוך משנה תורה לרמב"ם:

8. ✓ **כיבוד הורים:**
א. "מי שאמר לו אביו לעבור על דבר תורה" (שופטים, הלכות ממרים ו, יב), כיצד ינהג ומדוע?
ב. "אמר לו אביו: השקני מים ואמרה לו אמו: השקני מים" (שם, יד), כיצד ינהג ומדוע?
9. **הלכה למעשה:**
"בית דין שגזרו גזרה או תקנו תקנה והנהיגו מנהג ופשט הדבר בכל ישראל, ועמד אחריהם בית דין אחר וביקש לבטל דברים הראשונים ולעקור אותה התקנה ואותה הגזרה ואותו המנהג..." (שופטים, הלכות ממרים ב, ב): האם יכולים לעשות זאת? נמק/י.
10. ✓ **קידוש ה':**
א. מי שציווה עליו גוי לחלל את השבת או לההרג, ונהרג ולא חילל את השבת (מדע, הלכות יסודי התורה ה, א-ב): האם נהג על-פי ההלכה? נמק/י.
ב. מי נקרא מקדש את ה' ברבים (שם, ד), ומהו חילול ה' ביחיד וברבים (שם, ז)?

התשובות

ועדת המשמעת מ:
נבחן שימצאו ברשותו
עזר אסורים או יתפסו
יענש בחומרה עד כדי
מהאוגיברטיטה

אוניברסיטת בר-אילן
מדור בחינות

בי"ה, חשון תש

מבחן במושגי יסוד ביהדות

משך הבחינה – שעתיים
אין להשתמש בחומר עזר
אפשר להשתמש במילון עברי-לועזי בלבד!
יש לענות בכתב יד קריא

השבי על 8 מתוך 10 השאלות הבאות:
(שאלות נוספות לא תיבדקנה) כל שאלה 12.5 נקודות

1. חלק א': מצוות התלויות בארץ:
הסברי את המושגים הבאים:
 א) איסור חֲדָשׁ. ב) טָבֵל. ג) עין טובה. ד) דמאי.
2. תפילות וברכות:
הסברי את המושגים הבאים:
 א. מנחה קטנה. ב. תפילת הגשם. ג. ברכת "האילנות". ד. ברכה אחת מעין שלוש.
3. שבת:
הסברי את המושגים הבאים:
 א) שבת נחמו. ב) פרקי אבות. ג) שניים מקרא ואחד תרגום. ד) שבת "פרשת החודש".
4. ראש השנה:
 א) מדוע אין אומרים תפילת הלל בראש השנה?
 ב) מדוע אין תוקעים בשופר בערב ראש השנה?
5. ימים נוראים:
הסברי את המושגים הבאים:
 א) תשליך. ב) צום גדליה. ג) בין כסה לעשור. ד) מפטיר יונה.
6. כשרות וטהרה:
הסברי את המושגים הבאים:
 א) נבלה וטריפה. ב) סימני כשרות בדגים. ג) כבולעו כן פולטו. ד) הפסק טהרה.
7. שמחות:
 א. מדוע אין עורכים חופות בימי חול המועד סוכות ופסח?
 ב. ט"ו באב – אלו אירועים אירעו ביום זה?

חלק ב': מתוך משנה תורה לרמב"ם:

8. כיבוד הורים:
 א. מי שאמר לו אביו: "השקני מים ויש בידו לעשות מצוה", כיצד ינהג, ומדוע?
 ב. "וחייב לכבד (את אביו) אפילו לאחר מותו" (שם, ה). כיצד?
9. שבת:
 מהו "כבוד שבת" ומהו "עונג שבת" (זמנים, הלכות שבת ל, א-י)? הסברי והדגמי.
10. אבלות:
 "ואלו דברים שהאבל אסור בהם כל שלושים יום" (שופטים, הלכות אבל ו, ב-י): מנהי ופרטי
 חמישה דברים שהאבל אסור בהם.

ה ה 3 ח ה 1